

دکتر الهام توکلی
دکترای روان‌شناسی کودکان استثنایی،
عضو هیئت‌علمی پژوهشکده کودکان استثنایی

لذت کشف استعدادها

گردش گروهی ترتیب دهید و دانش آموزان را به بیان آزادانه ایده‌هایشان تشویق کنید؛ کودکان معمولاً زمانی که خارج از خانه و مدرسه هستند، خودانگیزه عمل می‌کنند. آن‌ها از قضاوت شدن نمی‌ترسند. بنابراین در ابراز خود آزادند. تعجب آور نیست که دانش آموزی کم حرف و خجالتی بدون احساس هیچ مانعی، آواز بخواند. در این رفت و آمدها، دانش آموزان تمایل دارند سر حرف را باز کنند و ظاهر جدی خود را کنار بگذارند. برای کشف استعداد نهفته دانش آموز، به او اجازه دهید از ته دل بخندد و آزادانه خود را ابراز کند.

المپیادهای فوق برنامه برگزار کنید؛ دانش آموزان تمایل دارند خود را به بهترین شکل آماده کنند و بهترین عملکرد را در المپیادها داشته باشند.

از دانش آموز در مورد افراد مشهوری که می‌ستایید و مورد احترامش هستند، سؤال کنید؛ معمولاً افرادی برای دانش آموزان الگو می‌شوند که در زمینه مورد علاقه‌شان فعالیت می‌کنند.

به دانش آموزان استقلال بدهید برای هر کلاس گزینه‌های متعدد داشته باشند؛ آن‌ها می‌توانند هنگام انجام پروژه کلاسی تصمیم بگیرند اطلاع‌نگاشت (اینفوگراف) یا پرده‌نگار (پاورپوینت) بسازند، کتاب بنویسند یا ارائه شفاهی داشته باشند. روش‌هایی که دانش آموزان انتخاب می‌کنند، استعدادها و علاقه‌های آن‌ها را نشان می‌دهند که در آینده از آن‌ها استفاده خواهند کرد.

تعهد به کار، اعتماد به نفس و خلاقیت را در دانش آموزان رشد دهید؛ ایجاد این کیفیت‌ها در دانش آموزان تضمین‌کننده تحقق استعدادهاست. توانایی تعامل مؤثر با دانش آموزان دیگر و بزرگسالانی که اهداف و علاقه‌های مشترک دارند نیز این کیفیت‌ها را تسهیل می‌بخشد و در شکوفایی استعدادها دانش آموزان مؤثر است.

مستعدند و واقعاً عاشق آن هستند، زمان را از دست می‌دهند و از اتفاقات اطراف خود کاملاً غافل می‌شوند.

مسابقه‌ها و مراسم متعدد برگزار کنید؛ معلمان می‌توانند دانش آموزان را متقاعد کنند که گرفتار رقابت نشوند و از مسابقه لذت ببرند. هدف از مسابقه نباید تشدید احساس رقابت بین دانش آموزان باشد، بلکه باید برای کشف استعدادها و نهفته به آن‌ها کمک کند. به همین ترتیب، معلمان می‌توانند نمایشگاه‌هایی مانند علوم، هنر و صنایع دستی ترتیب دهند و دانش آموزان را به شرکت در آن‌ها و به نمایش گذاشتن استعدادهایشان تشویق کنند.

هر انسانی استعدادهایی دارد. برخی استعدادها خود را خیلی زود تشخیص می‌دهند، در حالی که برخی دیگر برای کشف چیزی که در آن خوب هستند، تلاش می‌کنند. «مهم است، به جای اینکه دانش آموزان را به شکل‌هایی در آوریم که فکر می‌کنیم برای آن‌ها مناسب است، به آن‌ها اجازه دهیم به فردی که باید باشند، تبدیل شوند.» افرادی که از استعدادهایشان آگاه نیستند، به راهنمایی نیاز دارند تا از این استعدادها به منظور غنای خود و به نفع جامعه استفاده کنند. اگر استعداد یک فرد زودتر کشف شود، او احتمالاً یادشوری کمتری مواجه خواهد شد و سریع‌تر در کارهایش به موفقیت می‌رسد. معلمان با مشاهده استعدادها و نهفته در دانش آموزان و شناخت نقاط قوت و ضعف آن‌ها می‌توانند در کشف استعدادها و نهفته نقش عمده‌ای ایفا کنند. معلمان می‌توانند استعداد نهفته دانش آموز را بسیار بهتر از والدین، بستگان یا دوستان احساس کنند و دانش آموز را تشویق کنند زمان بیشتری را برای توسعه مهارت‌هایش صرف کند. این جریان ممکن است در قالب مکالمات روزانه بین معلمان و دانش آموزان صورت گیرد.

شما معلمان می‌توانید استعدادها و نهفته در دانش آموزان را از راه‌های متعدد کشف کنید: **سرگرمی‌های دانش آموز را مشاهده کنید؛** افراد معمولاً تمایل دارند سرگرمی‌هایی را انتخاب کنند که در آن‌ها استعداد دارند. افرادی که در یک مهارت استعداد طبیعی دارند، به سمت سرگرمی‌های مشابه تمایل می‌شوند. با این حال، با بالا رفتن سن، غالباً به توصیه والدین یا بستگان خود، این سرگرمی‌ها را کنار می‌گذارند. معلمان می‌توانند به دانش آموزان توصیه کنند سرگرمی‌های خود را به طور جدی دنبال کنند.

از دانش آموزان در مورد علاقه‌ها و اشتیاق‌هایشان سؤال کنید؛ معلمان می‌توانند از دانش آموزان کم‌سن‌تر پاسخ‌های صادقانه‌تر بگیرند و آن‌ها را، در حالی که غرق در انجام علاقه‌های خود هستند، مشاهده کنند. غالباً وقتی دانش آموزان درگیر فعالیتی می‌شوند که در آن